

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΙΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

ΕΤΟΣ ΣΤ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 66 • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15 • ΑΘΗΝΑ ΙΟΥΝΙΟΣ 1977

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Με έκδηλώσεις και προφητείες γιορτάστηκε στις αρχές Ιουνίου η μέρα προστασίας του περιβάλλοντος. Όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, η μόλυνση της φύσεως πάει να εξελιχθεί σαν η χειρότερη μάστιγα για τον άνθρωπο και γενικότερα για το ζωικό και φυτικό κόσμο.

Κατάλοιπα από βιομηχανίες, καπνοί, απορρίμματα και άλλα παραπροϊόντα της σημερινής τεχνολογίας, μολύνουν, μέρα με τη μέρα, όλο και περισσότερο το έδαφος, τα νερά και τον αέρα και είναι πια σίγουρο πως αν δεν παρθούν άμεσα και δραστικά μέτρα ή ανθρωπότητα κινδυνεύει μέσα σε λίγα σχετικά χρόνια να πεθάνει από ασφυξία.

Ήδη άρχισαν να γίνονται αισθητά τα πρώτα δείγματα αυτής της βιολογικής καταστροφής. Η θάλασσα του Σαρωνικού έχει μεταβληθεί, στο μεγαλύτερο μέρος της, σ' ένα πραγματικό νεκροταφείο, τη μοίρα δε αυτή ακολουθούν από μικρή χρονική απόσταση και άλλες περιοχές (Θερμαϊκός κτλ.).

Μπροστά σ' αυτό τον κίνδυνο οι ειδικοί ξεσηκώθηκαν και φωνάζουν σ' όλους τους τόνους, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου και ζητώντας επίμονα να παρθούν κάθε είδους μέτρα για να προληφθεί ή αυτοκαταστροφή της ζωής στον πλανήτη μας. Άνεξάρτητα όμως απ' τα μέτρα που παίρνουν ή θα πάρουν οι αρμόδιοι φορείς της πολιτείας το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος είναι και θέμα του καθενός μας χωριστά, είναι δηλαδή και θέμα κατάλληλης αγωγής, μορφώσεως και κοινωνικής συμπεριφοράς.

Ο καθένας λοιπόν μπορεί να συμβάλει σ' αυτή την προσπάθεια αποφεύγοντας ο ίδιος συνειδητά κάθε ενέργεια που θα μπορούσε να μολύνει το περιβάλλον, και υποδεικνύοντας τα μέτρα που θα έπρεπε να πάρουν οι αρμόδιοι φορείς για τον ίδιο σκοπό.

Εξάλλου, πέρα απ' τα αστικά κέντρα και τις βιομηχανικές περιοχές όπου το πρόβλημα είναι πολύ δευτέριο θέμα μόλυνσης του περιβάλλοντος ισχύει, σε πολύ μικρότερο βαθμό, και για τα χωριά μας που είναι βέβαια καθαρά αλλά που θα μπορούσαν να 'ναι καθαρότερα. Εκεί το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στα απορρίμματα απ' τις οικιακές και βιοτεχνικές-επαγγελματικές δραστηριότητες.

Γιαυτό θα 'ταν σκόπιμο η γενική αυτή προσπάθεια για την καθαρότητα της φύσεως να φτάσει ακόμα και μέχρι τα χωριά μας. Οργάνωση στη συλλογή, μεταφορά και απόρριψη των σκουπιδιών, δοχεία απορριμμάτων, πινακίδες με σχετικά για την καθαριότητα συνθημάτων, σύσταση και λειτουργία επιτροπών καθαριότητας και υγειονομικού ελέγχου από αντιπρόσωπο της Κοινότητας, το γιατρό του χωριού και ένα αστυνομικό όργανο, θα ήταν μερικά απ' τα μέτρα που θα κάναν ακόμα όμορφότερο, καθαρότερο και υγιεινότερο το περιβάλλον του ωραίου όρεινου μας χωριού.

Τα χώματα φεύγουν! Άνάγκη επείγουσα για όρενά υδρονομικά έργα και έργα ανάδασώσεων. Χαρακτηριστική φωτογραφία όπου φαίνονται οι περιοχές «Αρμερίστρα» και «Απαλόκεδρα» που κατολισθαίνουν.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΑΡΤΑ-ΤΡΙΚΑΛΑ

Επειδή θεωρούμε το δρόμο Άρτα - Τρίκαλα σαν το σπουδαιότερο έργο ανάπτυξης του χωριού μας και της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων επανερχόμαστε και πάλι δημοσιεύοντας σχετικό ψήφισμα της Έπιτροπής Αγώνα και της Παναρτινής συγκεντρώσεως που έγινε για τον σκοπό αυτό τον περασμένο μήνα στην Άρτα.

(Η Άδελφότητα τόσο σαν ξεχωριστός Σύλλογος όσο και σαν μέλος της Όμοσπονδίας Άδελφότητων Τζουμερκιωτών και της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος έστειλε προς τους αρμόδιους η συνέβαλλε να σταλούν άπαντα σχετικά υπομνήματα και έλαβε μέρος σε αντίστοιχες παραστάσεις στα αρμόδια υπουργεία τα τελευταία 5 χρόνια).

Το ψήφισμα είναι το έπόμενο:

Στη σημερινή Παναρτινή συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε στον κινηματογράφο «ΡΕΕ» και την πλατεία Κιλκίς και που υπήρξε αποφασιστική, καθολική και επιβλητική με επικεφαλής τους εκλεγμένους εκπροσώπους του έ λαός του Νομού Άρτας και των γειτονικών Νομών διατράνωσε με όλη τη δύναμη της ψυχής του, διαμαρτυρόμενος, την αντίθεσή του προς την επιχειρούμενη κατάργηση του Έθνικού

μας δρόμου ΑΡΤΑ - ΠΕΡΤΟΤΑΙ - ΤΡΙΚΑΛΑ.

Αφού ενημερώθηκε από τον Πρόεδρο της Έπιτροπής Δήμαρχο Άρτας Νικόλαο Σιμεντζή για τις προσπάθειες που έχουν μέχρι σήμερα γίνει και διεπίστωσε τον εμπαιγμό και την κατάφωρη άδικία που σκόπιμα μεθοδεύονται από κυβερνητικούς παράγοντες σε βάρος των συμφερόντων των περιοχών και του λαού Ήπειρου και Θεσσαλίας, αλλά και σε βάρος της Έθνικής Οικονομίας γενικά, Δ Η Λ Ω Ν Ε Ι ότι όχι μόνον δεν αντιδικεί με την Κυβέρνηση καί με οποιοδήποτε γειτονικό διαμέρισμα, αλλά αντίθετα αγωνίζεται για τα δικαιώματά του.

Δεν ζητάμε ιδιαίτερη μεταχείριση. Όχι εύνοιες, αλλά απόδοση δικαιοσύνης σε ένα τόσο κορυφαίο καί ιδιαιτερό αίτημα. Ουδέποτε ζητήσαμε να σφετεριστούμε δικαιώματα άλλων, αλλά και δεν δεχόμαστε την απαλλοτρίωση των κεκτημένων δικών μας δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων του λαού, από κανέναν. Το έπιμαχο και ζωτικής σημασίας θέμα του Έθνικού μας δρόμου και της συνδέσεως Ήπειρου - Θεσσαλίας, βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των διεκδικήσεών μας. Απ' την αποκατάσταση του δρόμου ΑΡΤΑ - ΤΡΙΚΑΛΑ (Συνέχεια εις την 2αν σελ.)

ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

Μηνιαία έκδοση της
'Αδελφότητας Θεοδωριανών
'Ετησία συνδρομή δρχ. 100
Δ)νσεις σύμφωνα με το Νόμο
ΘΑΝΑΣΗΣ Ν. ΝΤΑΣΚΑΣ
Χρυσίδης 16, 'Αθήνα (810)
Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Τάσος Νικολαΐδης
Γερανίου 9 — 'Αθήνα

Κοινωνικά

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κυρία Φωτεινή Κολοσιόστα, θυγατέρα του Δημ. Κουτσούκη, γέννησε κορίτσι.
Ευχάσαστε στο νεαρό ζευγάρι να τους ζήσει.

ΓΑΜΟΙ

Ο συμπατριώτης μας καθηγητής και μέλος του Διοικητικού μας Συμβουλίου κ. Λάμπρος Π. Μακρυθανάνης, και η Σ. Μαρία Ι. Παλαιολόγου, παντρεύτηκαν στις 22 Μαΐου στην εκκλησία των Παμμεγίστων Ταξιαρχών (Πεδίο 'Αρεάς) 'Αθηνών.

Τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

ΑΦΙΞΕΙΣ

Ηρθε απ' την Αυστραλία με σκοπό να περάσει τις κολοκαρινές διακοπές του στο χωριό μαζί με την οικογένειά του 3 συμπατριώτες μας Χρίστος Γ. Λάππας.

Χαιρετισμούς

απ' την Αυστραλία

Ο τμήνημένος συμπατριώτης μας Γεώργιος Σερδενές στέλνει απ' τη μακρινή Αυστραλία, μαζί με τα συγχαρητήριά του προς την Διεύθυνση της 'Αδελφότητας για την 'Εφημερίδα και το ήμερολόγιο και τους θερμούς του χαιρετισμούς προς όλους τους συγχωριανούς μας.

'Αλλαγή Διευθύνσεως

Ο κ. Λάμπρος Π. Μακρυθανάνης μετακόμισε μετά τον γάμο του στη νέα διεύθυνση, Λυκούργου 107, Καλλιθέα 'Αττικής, τηλέφωνο: 9584130.

Οι Συνδρομητές μας

Λάβαμε απ' τους αναγνώστες μας τις παρακάτω συνδρομές: Σερδενές Γεώργιος (Αυστραλία), δολλάρια 10, Χρίστος Δ. Μαντέλλος (Κέρκυρα) 100, Διαμάντης Χρ. 'Αριστέιδης 100, Διαμάντης Χρ. 'Ιωάννης 100, Διαμάντης 'Αρ. Κων/νος 100, Νασιούλας Ι. 'Απόστολος 100, Λάππας Δ. 'Αλέξανδρος (Βόλος) 100 Καταικοντάμης Χρ. 'Ιωάννης 100, Στάμπος 'Α. Μαρία 100, Νάκης 'Αθ. 'Απόστολος 100, Τζούνης Β. 'Ιωάννης 100.

'Εκδήλωση
για τον Καραϊσκάκη

Την Κυριακή 5 'Ιουνίου έγινε στην Μητρόπολη 'Αθηνών με πρωτοβουλία της Πανθεσσαλικής 'Ενώσεως επιμημόσυνη δέηση στη μνήμη του Στρατάρχη της Παλινγενεσίας Γεωργίου Καραϊσκάκη με την ευκαιρία συμπληρώσεως 150 χρόνων από τον θάνατό του. Στο μνημόσυνο χοροστάτησε ο 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος κ. Σεραφείμ.

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΔΡΟΜΟ

ΑΡΤΑ - ΤΡΙΚΑΛΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

ΠΕΡΤΟΤΟΙ - ΤΡΙΚΑΛΑ. Έξατάται η ζωή μας, η ζωή και η ευτυχία των παιδιών μας, η επιδίωξη εξασφάλισης δέκα χιλιάδων (610.000) ανθρώπων. Καλεί να σταματήσουν οι απαράδεκτες ενέργειες σε βάρος των πληθυσμών 'Ηλείου και Θεσσαλίας — απ' αποδεδειγμένη και αν προέρχονται — και που σχετίζονται με την ένωση με την ασύμφορη, ανιστορία, αντιπολιτισμική και απαράδεκτη λύση της κατασκευής νέου δρόμου 'Αμφιλοχίας - Τατάνας - Καρπενήσιου - Λαμίας. Καλείται ο πολιτικός κόσμος της χώρας να συμπαρασταθεί στο δικαίωμα αγώνα μας ενεργοποιώντας άμεσα και αποτελεσματικά την προσπάθειά του. Καλούνται οι κοινοβουλευτικοί μας εκπρόσωποι να σταθίσουν τις εθύνες τους σε περίπτωση σφαιρισμού μας. Στην περίπτωση που δ' άσχετος δρόμος 'Αμφιλοχίας - Λαμίας αποφασισθεί σε βάρος του δρόμου ΑΡΤΑ - ΤΡΙΚΑΛΑ, καλείται πλέον ο υπεύθυνος Κυβερνήτης της χώρας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής να απομνημόσυνη τους δολιοφθορές και θαοραλέα να προχωρήσει στην απόρριψη και ικανοποίηση του δικαίου αιτήματός μας.

Να χαρακτηρίσει τον 'Εθνικό δρόμο ΑΡΤΑ - ΠΕΡΤΟΤΟΙ - ΤΡΙΚΑΛΑ έναρξη έργου και να ενθαρρύνει τη χρηματοδότησή του απ' το αποθεματικό των Δημοσίων Επενδύσεων. Κάθε άλλη λύση θα πρέπει να θεωρείται απαράδεκτη, αν όχι και προσπάθεια αποπροσανατολισμού του κόσμου για την απ' ευθείας Ένωση 'Ηλείου - Θεσσαλίας, έννοια παρακινετική, σκοπιμότητα πολιτική, επιπόλωση για την κατάργηση του θεσμοθετημένου δοδολόγιου και οικονομικά συμφέροντος 'Εθνικού δρόμου, όταν οι τεχνικές προδιαγραφές καταδεικνύουν αδιαμφεπτα ότι για την αποπεράτωση του δρόμου ΑΡΤΑ - ΠΕΡΤΟΤΟΙ - ΤΡΙΚΑΛΑ απαιτείται δαπάνη τερασσίων εκατομμυρίων δρχ. (300.000.000) και χρονική διάρκεια δύο ετών, ενώ για το νέο δρόμο απαιτείται δαπάνη δύο δεκαετιών διακοσίων εκατομμυρίων δρχ. και χρονική διάρκεια είκοσι ετών. Ο λαός της 'Ηλείου και Θεσσαλίας θα βρίσκεται σε επιφυλακή για κάθε ενδεχόμενο με επικεφαλής τους εκλεγμένους εκπροσώπους του δεν θα υποστείται τη σημαία του αγώνα μέχρι οριστικής λύσεως και ικανοποίησης του έδω και πενήντα χρόνια πόθου της συνθέσεως 'Ηλείου - Θεσσαλίας. Η αδιόλητη ψυχή μας, το φιλελεύθερο φρόνημά μας, το δικαίο αίτημά μας, και η 'Εθνική ανάγκη θα είναι οι οδηγοί, για την παραπέρα πορεία του αγώνα μας. Μακριά από κάθε πολιτικοποίηση, κομματική εκμετάλλευση και ιδιοτέλεια θα βαθύσουμε ενωμένοι και δεν θα υποταγούμε σε καμιά πίεση ή φοβίδα ύποψης. Η 'Εθνική μας έννοια δ' κοντός της σημαίας και λάβαρο το καθήκον συμφοράς του λαού μας. 'Ανυποχώρητα εμμένουμε στην ικανοποίηση του δικαίου αιτήματός μας, που δεν είναι άλλο απ' τη σύνδεση 610.000 ανθρώπων της 'Ηλείου και Θεσσαλίας και την αποκατάσταση του 'Εθνικού μας δρόμου ΑΡΤΑ - ΠΕΡΤΟΤΟΙ - ΤΡΙΚΑΛΑ.

σας και την αποκατάσταση του 'Εθνικού μας δρόμου ΑΡΤΑ - ΠΕΡΤΟΤΟΙ - ΤΡΙΚΑΛΑ.

Ο Πρόεδρος Ν. ΣΙΜΕΝΤΖΗΣ
Δημάρχος 'Αρταίων

Τά Μέλη

'Αγαμέμνων Μπλάνας, Δήμαρχος Λαρίσης.

Κων/νος Παπαστεργίου, Δήμαρχος Τρικαλίων

'Ηρακλής Ντούσης, 'Αναπληρωτής Δήμαρχος Προβέξης

Κ. Πανούσης, Δήμαρχος Φιλιππιάδος

Σπ. Λέκκας, Δήμαρχος Πάργας
'Εκτωρ Μπέλος, Δήμαρχος Παρνασσίδας

Σταύρος Χήτας, Δήμαρχος Θεσπρωτικού

Γεώργιος Μπίκας, Πρόεδρος Δημ. Συμβουλίου

Παναγ. Γιαννάκης, Πρόεδρος Κοιν. Κωστακίων

Κων/νος Γιαννούλης, Κοιν. Καρφάων

Χρ. Τσαμπούλας, Δικ. Πρόεδρος Δικηγ. Συλλόγου

Ι. Τσοτσάνης, Δικ. Πρόεδρος Συλλόγου Σκουφάς

Δημοσφ. Κόκκινος, Δημοσιογράφος Δ'ντης 'Ηπειρωτικής 'Εστίας

Γεώργιος Γιαννακάκης, Πρόεδρος Νέας Δημοκρατίας

Χρ. Γρέβιας, Δικ. Πρόεδρος Ε.Δ.Η.Κ.

'Αλ. Λαροκάκης, υποψ. Βουλευτής ΠΑΣΟΚ

Παναγ. Γαλήνας, εκπρόσωπος Κ.Κ. 'Εσ.

Ι. Μαστρογιάννης, Δικ. εκπρόσωπος Ε.Δ.Α.

Ν. Κοντογιώργος, εκπρόσωπος Προτοβουλίας

Γ. Εσταξίας, Μηχανικός Πρόεδρος Μηχανικών

Χαρ. Τζουμάκας, Ιατρός, Πρόεδρος 'Ιατρικού Συλλόγου

Στέφ. Δεβεός, Πρόεδρος 'Επιμελητηρίου 'Αρτας

'Ελ. Σίμος, Πρόεδρος 'Επιμελητηρίου Τρικαλίων

Δημ. Γκιόκας, Πρόεδρος 'Επιμελητηρίου Βόλου

Μορφωτικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Νεραϊδοχωρίου Τρικαλίων

Βασ. Σπλις, Πρόεδρος 'Εργατικού Κέντρου

Λάμπρος Λάμπρου, Πρόεδρος 'Επαγγελματιών

Παναγ. Σακκάς, Πρόεδρος Πανοπιστών

Ι. Κατσιμπράς, Πρόεδρος Συνεταιρισμού

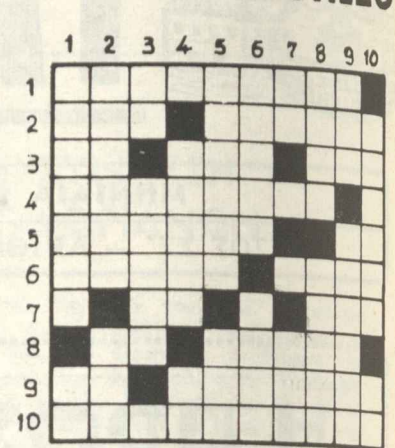
Παναγ. Μεγαπάνος, εκπρόσωπος 'Ενώσεων Συντάκτων.

.....

Για τον ιδρυτή
της Φιλικής 'Εταιρείας

Την Κυριακή 1η Μαΐου έγιναν στο Κομπότι της 'Αρτας με την συνεργασία της Κοινότητας και της αντίστοιχης 'Αδελφότητας των αποδήμων Κομποταίων γιορταστικές εκδηλώσεις για τον Κομποταίο ιδρυτή της Φιλικής 'Εταιρείας Νικόλαο Σκουφά. Παραβρέθηκαν οι άρχες το Νομού 'Αρτας και πολλοί κόσμος στις δεκαεπτά 'Ηπειρωτικές εκδηλώσεις πρωταρχικής με τους χορούς του δ' χορευτικού δμλός «ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΧΕΙΣ» των 'Ιωαννίνων.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Γιορτάζει στις 8 Μαΐου Σπυρίδων.
2. Πρόθεση — 'Ακόμη στο χωριό την γιάζουν στη πλατεία.
3. Τα δύο τρίτα του ΟΧΙ — Φωνήεντα — Μ' αυτό κοροϊεύουν το φοβιστόν.
4. Καφεπαντοπώλης του χωριού μας την διενεργεί με επιτυχία.
5. Ποταμός της 'Ηλείου — Σύμφωνα από την ριπή.
6. Παράτατες — Τα φωνήεντα της Καλλιρρόης.
7. Τα δύο τρίτα από τα ΙΣΑ — Σπόρ όλων των εποχών (άντιστ).
8. Καί άλλα — Την εφαρμόζουν οι ποδοσφαιριστές και οι στρατιώτες.
9. 205 — 'Η κόβει νοικοκυρά και τον δικό της.
10. Από αυτά το χωριό μας είναι πλούσιο.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Βασικά το χωριό μας έχει δύο (ονομαστ.) — Το μισό από.
2. Είναι πνευματικός πατέρας (με έρβρο) — Νησί.
3. Διεύθυνση ανέμου — 'Ενα από τα γνωρίσματα της μετέωρης γίδας.
4. Συνήθος πηγαίνουν να τις βαρύνουν — Όμοια σύμφωνα.
5. Ψάρι αλλά και τεμπέλης — 'Η ένα σύμφωνο μπροστά δίνει.
6. Περισσότερο από δύο — Απαραιτήτο στο μάστορα (άντιστ).
7. 'Ακούγεται στη μόχη — Θεός σε φυλάει απ' αυτή (άντιστ).
8. Γράμματα απ' το κρύμα — 'Εργαλείο του μαρκαγκού.
9. 'Η μία δρύση της Βρουσνέλας — Φωνήεντα ποίητος.

Α. Μ.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1. ΚΑΠΡΟΒΟΥΝΙ. 2. ΑΡΤΙΝΟΣ. 3. ΡΑΙΧ — ΥΠΛΗ. 4. ΤΑΧΑ (άντστρ.) — ΡΡ. 5. ΜΩ — ΑΣΤΙΚΟΣ. 6. ΕΟ — ΣΑΝΥΟ. 7. ΤΥΡΙΝΟ — ΙΒΝ. 8. ΛΑΙΑ. 9. ΙΣΚΑ — ΛΑ — ΑΤ. 10. ΟΣΑ — ΝΙΚΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1. ΚΑΡΑΜΕΤΣΙΟ. 2. ΑΡΑΧΘΟΥ. 3. ΠΙΤΑ — ΡΟΚΑ. 4. ΡΙΧΤΑΡΙ. 5. ΟΝ — ΝΑ. 6. ΒΟΥΡΤΣΟΥΛΙ. 7. ΟΣΠΙΑ — ΑΛΚ. 8. ΚΝΙΑ. 9. ΝΙΤΡΟΥΒΙΑ. 10. ΙΣΗ ΣΟΝΑΤΑ.

Θεσσαλική Πρωτοπορία

Λάβαμε το 11ο φύλλο της μηνιαίας Θεσσαλικής 'Επιθεωρησεως, όργανο των αποδήμων Θεσσαλών. 'Ανέμεσα στην ένδοξη φέρουσα ύλη του διακρίνουμε άρθρα για τους όρεινους οικισμούς την ιστορία και τη δράση του 'Εκδρομικού και Μορφωτικού 'Ομίλου Τρικαλίων κ.ά. Συγχαίρουμε τον άξιόπαινη αυτόν πρόεδρο.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜ. ΚΟΜΠΟΡΡΟΖΟΣ — 'Ιατρός

ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ. ΚΟΛΟΒΟΥ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

'Εφυγε λοιπόν άμέσως για την 'Αθήνα και μαζί με τον Καραπάνο παρουσιάστηκαν στον Πενθεροδόχον για ν' ακούσουν πάλι τη συνηθισμένη απάντησή του, ότι δεν υπάρχουν άλλα για τη γραμμή Θεοδωριανών. Ο Κομπορρόζος όμως τον χειρνοβόλησε:

— 'Αν δεν έχετε δέκα χιλιάδες μέτρα σύρμα, κ. Γενικό, για το τηλεφώνον Θεοδωριανών, κλείστε το τότε το 'Τπουργό. Τα ίδια θα πάω αχίρο και στον άμύδιο 'Τπουργό.

Ο Πενθεροδόχος γέλασε και αναθεώρησε άμέσως την απόφασή του. Την άλλη μέρα έστειλε διαταγή στα συνεργεία Μεσολογγίου να εγκαταστήσουν την τηλεφωνική γραμμή Θεοδωριανών πριν άρχίσει ο χειμώνας. Ο Κομπορρόζος έφτασε χαρούμενος στα Θεοδωριανά και με τους Θεοδωριανούς έκοιχαν τους στήλιους για την τηλεφωνική γραμμή και τους τοποθετούσαν στις κατάλληλες θέσεις. 'Ετσι έφτασε το συνεργείο και άποτύχησαν τα Θεοδωριανά τηλεφωνικά επικοινωνία με το υπόλοιπο κόσμο.

Τα Θεοδωριανά τότε δεν είχαν γεφύρια της προκοπής και τα πρόχειρα ξύλινα τα έπνιγαν οι πλημμύρες. Θυμάμαι μία πρώτη του Αυγούστου περί το 1920 έπασαν τόσο καταρρακτώδεις βροχές, που πνίγησαν όλα τα γεφύρια και όσο να φτιάσουν άλλα από έλατα ή πλατάνια αποκλείστηκε το χωριό.

Η 'Κοσμηλάτας ως τότε ήταν κοινοτική. 'Εγινε όμως ένας νόμος που έλεγε ότι εταίον να είναι κοινοτικά όσα προέρχονται έξ άγοραποίησης. Πήρε τον τότε νομάρχη της 'Αρτας κ. Πασάδη και τον ανέβασε στα Θεοδωριανά για να ιδεί ο ίδιος το δράμα της συγκοινωνίας. 'Επειτα από λίγους μήνες έγινε το στερεό γεφύρι που περνούν σήμερα τα αυτοκίνητα. Ο συνεταιρισμός μας που είχε προέδρον τον άειμνηστο Χρήστο Παλαία, έδωσε 120.000 δραχμές, και τα υπόλοιπα, 180.000 δραχμές τα δέδωσε το Νομαρχιακό Ταμείο. Θυμάμαι τη θεμελίωση του γεφυριού. 'Ηταν Κυριακή και μετά τη Θεία Λειτουργία ξεκίνησαν, μπροστά οι παπάδες με τον καλλίφωνο ψάλτη Χρήστο 'Αθ. Κολοδό, και πίσω όλο το χωριό και έφτασαν στο 'Λαύρο. 'Εκει μετά τον άγιασμό και τη σύντομη όμιλία του Κομπορρόζου, ο νομάρχης κ. Πασάδης έβαλε τον πρώτο πέφελιο λίθο. 'Ετσι η άδάμαστη 'Εκούρα δαμάστηκε.

Και ο σημερινός αυτοκινητόδρομος, που συνδέει τα Θεοδωριανά με τον υπόλοιπο κόσμο, είναι δημιούργημα των φροντίδων του Ιατρού Χρήστου Κομπορρόζου. Αυτός έπεισε τον συγγενή του στρατηγό Θρασύδουλο Τσακαλίο, να επέκτεινε το δρόμο ως την καρδιά των Τζουμέρκων, τα Θεοδωριανά, για την εύκολη μεταφορά στρατιωτικών δυνάμεων, για την ασφάλεια του τόπου. Κι έτσι ένα βράδυ έφτασαν στην πλατεία των Θεοδωριανών τρία στρατιωτικά αυτοκίνητα.

'Αλλά και η εκπαιδευτική προσφορά του Κομπορρόζου στα Θεοδωριανά ήταν σημαντική. 'Οργάνωσε το πανηγύρι και πρωτοστατούσε σε όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του χωριού. Και περισσότερο από όλα έπιδρασε με το παράδειμά του και με το ήθος του.

Το 1924, έπειτα από άσπρη έ-

πιογή, διορίστηκε ο Ιατρός Κομπορρόζος νομάρχος του νομού της 'Αρτας. Οι άγώνες του για την κατωλόμευση της έλκονσίας και την έξυγνωση της περιοχής θα μείνουν άληρομνητοι.

Το 1929 ο Κομπορρόζος πέτυχε σε είδικό διαγωνισμό και στάλθηκε με δαπάνη του Κράτους, μαζί με τρεις άλλους συναδέλφους του, σε εκπαιδευτική επιστημονική άποστολή στο Παρίσι, στις Βρυξέλλες, στη Ζυρίχη, στη Γενεύη και στο Ζάγκρεμπ.

Όταν γύρισε από την εκπαιδευτική αυτή άποστολή τοποθετήθηκε νομάρχος 'Αθηνών, όπου ύπηρέτησε μερικά χρόνια. Η νοσταλγία του όμως για τα Θεοδωριανά και την 'Αρτα τον έκαμαν να ζητήσει μετάθεση για την 'Αρτα. 'Ετσι από εκεί μπορούσε να περνά μερικούς μήνες στα αγαπημένα του Θεοδωριανά. Και η μετάθεση έγινε. 'Ετσι συνέχισε τον πόλεμο κατά της έλκονσίας και ίγενικώτερα την έξυγνωση της περιοχής της 'Αρτας.

Στη θέση 'Λαύρου των Θεοδωριανών δεν ύπηρχε γεφύρι στερεό και το δρομικό ποτάμι 'Γκούρα έπνιγε τα ξύλινα γεφύρια. Οι τότε πολιτικοί μας έδιναν μόνον ύποσχέσεις πο ύπς λησμονούσαν. Ο Κομπορρόζος όμως που έζησε τον αποκλεισμό του χωριού, δεν λησμονήσε. Πήρε τον τότε νομάρχη της 'Αρτας κ. Πασάδη και τον ανέβασε στα Θεοδωριανά για να ιδεί ο ίδιος το δράμα της συγκοινωνίας. 'Επειτα από λίγους μήνες έγινε το στερεό γεφύρι που περνούν σήμερα τα αυτοκίνητα. Ο συνεταιρισμός μας που είχε προέδρον τον άειμνηστο Χρήστο Παλαία, έδωσε 120.000 δραχμές, και τα υπόλοιπα, 180.000 δραχμές τα δέδωσε το Νομαρχιακό Ταμείο. Θυμάμαι τη θεμελίωση του γεφυριού. 'Ηταν Κυριακή και μετά τη Θεία Λειτουργία ξεκίνησαν, μπροστά οι παπάδες με τον καλλίφωνο ψάλτη Χρήστο 'Αθ. Κολοδό, και πίσω όλο το χωριό και έφτασαν στο 'Λαύρο. 'Εκει μετά τον άγιασμό και τη σύντομη όμιλία του Κομπορρόζου, ο νομάρχης κ. Πασάδης έβαλε τον πρώτο πέφελιο λίθο. 'Ετσι η άδάμαστη 'Εκούρα δαμάστηκε.

Και ο σημερινός αυτοκινητόδρομος, που συνδέει τα Θεοδωριανά με τον υπόλοιπο κόσμο, είναι δημιούργημα των φροντίδων του Ιατρού Χρήστου Κομπορρόζου. Αυτός έπεισε τον συγγενή του στρατηγό Θρασύδουλο Τσακαλίο, να επέκτεινε το δρόμο ως την καρδιά των Τζουμέρκων, τα Θεοδωριανά, για την εύκολη μεταφορά στρατιωτικών δυνάμεων, για την ασφάλεια του τόπου. Κι έτσι ένα βράδυ έφτασαν στην πλατεία των Θεοδωριανών τρία στρατιωτικά αυτοκίνητα.

'Αλλά και η εκπαιδευτική προσφορά του Κομπορρόζου στα Θεοδωριανά ήταν σημαντική. 'Οργάνωσε το πανηγύρι και πρωτοστατούσε σε όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του χωριού. Και περισσότερο από όλα έπιδρασε με το παράδειμά του και με το ήθος του.

Το 1924, έπειτα από άσπρη έ-

πιογή, διορίστηκε ο Ιατρός Κομπορρόζος νομάρχος του νομού της 'Αρτας. Οι άγώνες του για την κατωλόμευση της έλκονσίας και την έξυγνωση της περιοχής θα μείνουν άληρομνητοι.

Το 1929 ο Κομπορρόζος πέτυχε σε είδικό διαγωνισμό και στάλθηκε με δαπάνη του Κράτους, μαζί με τρεις άλλους συναδέλφους του, σε εκπαιδευτική επιστημονική άποστολή στο Παρίσι, στις Βρυξέλλες, στη Ζυρίχη, στη Γενεύη και στο Ζάγκρεμπ.

Όταν γύρισε από την εκπαιδευτική αυτή άποστολή τοποθετήθηκε νομάρχος 'Αθηνών, όπου ύπηρέτησε μερικά χρόνια. Η νοσταλγία του όμως για τα Θεοδωριανά και την 'Αρτα τον έκαμαν να ζητήσει μετάθεση για την 'Αρτα. 'Ετσι από εκεί μπορούσε να περνά μερικούς μήνες στα αγαπημένα του Θεοδωριανά. Και η μετάθεση έγινε. 'Ετσι συνέχισε τον πόλεμο κατά της έλκονσίας και ίγενικώτερα την έξυγνωση της περιοχής της 'Αρτας.

ΔΩΡΕΕΣ

Η 'Ηπειρωτική 'Εταιρεία 'Αθηνών έχει δορήσει στην 'Αδελφότητα και για τις ανάγκες της βιβλιοθήκης της τις παρακάτω εκδόσεις της:

1) Στυριδών Λάμπρος. Μνημόσυνος λόγοι από τους Σπ. Μ. Καλλιάρια και Ε.Π. Φωτιάδη, 'Αθήνα 1961.

2) 'Αγγελική Χατζημυζήλη και 'Ηπειρωτική Λαϊκή Τέχνη. 'Από 'Αλέξανδρο Χ. Μαμμάπουλο, 'Αθήνα 1967.

3) Γεώργιος Καστοριάτης (Σκεντέμπεης). 'Από 'Αλέξανδρο Χ. Μαμμάπουλο, 'Αθήνα 1967.

3) Γεώργιος Καστοριάτης (Σκεντέμπεης). 'Από 'Αλέξανδρο Χ. Μαμμάπουλο, 'Αθήνα 1968.

4) 'Ηπειρος και Λακωνία. ('Απ' τη Σπλάτσα μέχρι τον αυτονομιακό αγώνα 1914). 'Από 'Αλέξανδρο Χ. Μαμμάπουλο, 'Αθήνα 1968.

5) Οι 'Ηπειρώτισες στοές 'Εθνικούς αγώνες. 'Από Κ. Α. Στεργιοπούλου, 'Αθήνα 1970.

6) 'Απόστολος 'Αρσάκης και η Φιλελευθεντική 'Εταιρεία. 'Από 'Αλέξανδρο Χ. Μαμμάπουλο. 'Αθήνα 1970.

7. Η συμβολή των αδελφών Ριζάρη στην 'Επανάσταση του 1821. 'Από τον 'Αθανάσιο Χ. Σόφρα, 'Αθήνα 1972.

8) Η λειτουργία των Βορειοηπειρωτικών τραγουδιών της αγάπης. 'Από Γρηγόριο Γκιζέλη, 'Αθήνα 1973.

9) Λαϊκή αρχιτεκτονική - 'Ηπειρώτες μαστόροι και γεφύρια. 'Από 'Αλέξανδρο Α. Ψαμμάπουλο, 'Αθήνα 1973.

10) Ο παροιματικός λόγος των 'Ηπειρωτών. 'Από Δημήτριο Σ. Λοιμάτο, 'Αθήνα 1976.

Τα παραπάνω βιβλία είναι στη διάθεση των μελών της 'Αδελφότητας και των παραληπτών της 'Εφημερίδας μας. Για το δανεισμό των και για πληροφορίες: 'Αθαν. Ντάσκα, τηλέφ. 5244.907 ή 8815.196.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΑΣ
στην περιοχή Δερβένι Κορινθίας

Η Δ'ση της 'Αδελφότητας διοργανώνει για την Κυριακή 24 'Ιουνίου ήμερησια εκδρομή στην περιοχή Δερβένι Κορινθίας με συνδυασμό, όπως γίνεται συχνά το καλοκαίρι, θάλασσας και βουνού.

'Αναχώρηση από πλατεία Δημοσίου 'Αθηνών στις 6.30 και άποστολή στις 10 περίπου το βράδυ. 'Εξόδα συμμετοχής: 200 δρχ. το άτομο. Συνιστάται στους εκδρομείς να έχουν μαζί των φαγητόμα.

Δηλώσεις συμμετοχής και καταβολή έξόδων μέχρι τη Δευτέρα 11.7.77 στους: Θανάση Ντάσκα 5244907 (πρωί), Γιώργο Δάππα: 8234422 (βλ τη μέρα) και Λάμπρο 'Αθανασίου: 9584130 (άπογευμα).

Παιδιά 6—12 χρόνων πληρώνουν τα μισά και πένανι υποχρεωτικά όθση.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ τῆς 'Αδελφότητας

Ἡ Διοίκηση τῆς 'Αδελφότητας ἔστειλε τὸ παρακάτω εὐχαριστήριο γράμμα πρὸς τὴν Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία γιὰ τὴ δωρεὰ βιβλίων ποὺ ἔκανε πρὸς τὸ Σύλλογο:

Πρὸς

Τὴν Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία

Ἀθηνῶν — Ἀκαδημίας 64

Ἐνταῦθα

Ἡ Διοίκηση τῆς 'Αδελφότητας Θεοδωριανῶν ἐκφράζει πρὸς τὴ Διοίκηση τῆς Ἑταιρείας καὶ ἰδιαιτέρα πρὸς τὸν Πρόεδρό σας κ. Ἀχιλλέα Μαρμόπουλο τὶς θερμὲς τῆς εὐχαριστίες γιὰ τὴν εὐγενικὰ σας χειρονομία νὰ δωρήσετε στὴ βιβλιοθήκη τοῦ πατριωτικοῦ μας σωματείου δέκα βιβλία ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις σας καὶ σὰς εὐχεται νὰ συνεχίσετε τὴν πολιτιστικὴ σας αὐτὴ ἐκδοτικὴ δράση. Γιὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘΑΝ. ΝΤΑΣΚΑΣ

Ὁ Γεν. Γραμματέας

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΟΥΤΕΛΑΣ

Ἐπίσης ἔστειλε πρὸς τὴν Ἐφημερίδα «ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ» τὸ παρακάτω συγχαρητήριο ἔγγραφο μετὰ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐκδόσεώς των.

Πρὸς

Τὴν Ἐφημερίδα

«ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Βησσαρίωνος 4

Ἀγαπητοὶ ἐκδότες,

1. Ἡ Διοίκηση τοῦ πατριωτικοῦ μας Συλλόγου σὰς ἐκφράζει τὰ θερμὰ τῆς συγχαρητήρια γιὰ τὴν ὠραία πρωτοβουλία ποὺ εἴχατε νὰ ἐνώσετε μετὰ τὸ ἔντυπό σας «ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ» τὶς φωνὲς τῆς Ἑλληνικῆς Ἑπαρχίας μετὰ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ εἶναι ἴσως ἔτσι εὐκολώτερο ν' ἀκουστοῦν ἢ καὶ νὰ υἱοθετηθοῦν ἀκόμα ἀπ' τοὺς διευθύνοντες στὴν πρωτεύουσα οἱ ἰσώστες, τὶς περισσότερες φορές, ἀπόψεις τῆς.

2. Ἡ Ἀδελφότητά μας αἰσθάνεται περισσότερο τὴν ἀνάγκη τῆς συλλογικῆς αὐτῆς προσπάθειας γιὰ τὴν καὶ ἴδια ἄρχισε ἕνα παρόμοιο ἄγωνα, σὲ πολὺ μικρότερη θέβαια κλίμακα, ἀπ' τὶς ἀρχὲς τοῦ 1972, μετὰ τὴν ἐκδοση καὶ κυκλοφορία τῆς μηνιαίας Ἐφημερίδας μας «ΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ» μετὰ τὴν ὁποία προσπαθεῖ νὰ φέρει σὲ φῶς καὶ σὲ γνώση τῶν

ἀρμοδίων τὰ προβλήματα (τεχνικά, οἰκονομικά, κοινωνικά κλπ.) τῆς ἀπομακρυσμένης καὶ ἄγνωστης μέχρι τώρα περιοχῆς καταγωγῆς τῶν μελῶν τῆς.

3. Μετὰ τὴν ἐλπίδα πὼς τοῦτο θὰ βοηθήσει στὸ ἔργο ποὺ ἀναλάβατε (υἱοθέτηση καὶ προώθηση θεμάτων, ἀναδημοσίευση ἄρθρων ποὺ κρίνονται κατάλληλα κλπ.), σὰς στέλνουμε μιὰ σειρά τῶν φύλων τῆς παραπάνω ἐφημερίδας μας καθὼς καὶ ἕνα ἀντίτυπο ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ τοῦ ἡμερολογίου - λευκώματος ποὺ ἔχουμε ἐκδόσει γιὰ τὸ 1977 μαζί μετὰ τὶς θερμὲς εὐχὲς μας γιὰ τὴν ἐπιτυχία αὐτῆς σας τῆς προσπάθειας.

Γιὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

Ὁ Πρόεδρος

ΑΘ. ΝΤΑΣΚΑΣ

Ὁ Γεν. Γραμματέας

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΟΥΤΕΛΑΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Κάθε Πέμπτη στὶς 5 τὸ ἀπόγευμα μεταδίδεται ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸ σταθμὸ Κερκύρας, ἡ ἐκπομπὴ «Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ» ποὺ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ συμπατριώτης μας κ. Ἀλέμπρος Κατσελούρης.

Τὸ Ποιηματάκι μας

ΣΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ἦρθε τὸ καλοκαιράκι καὶ θὰ κλείσουν τὰ σχολεῖα, ἔρρημη φωλιά ἡ τάξη ἀπὸ αὔριο παιδιὰ.

Τοῦ σχολείου μας τὰ παιδάκια, μετὰ τὶς εὐθυμὲς λαλιές θὰ γεμίσουν τὰ χωράφια, δάση καὶ βουνόπλαγιές.

Πᾶμε ἐπάνω στὸ βουνό μας, στὰ Θεοδωριὰνα παιδιὰ, καρτεροῦνε τὰ λιβάδια τὴ δική μας συντροφιά!

Ἐξοχὲς μᾶς περιμένουν δροσερὲς καὶ χαρωπές, κρύες βρύσεις μᾶς προσμένουν. Ζήτω οἱ διακοπές!

ΦΟΙΒΟΣ ΑΣΤΕΡΗΣ

Στέλνετε τὶς συνδρομὲς σας

στὸν ταμία τῆς Ἀδελφότητας

ΓΙΩΡΓΟ ΛΑΠΠΑ, Σκόπα 2 (Σύνταγμα)

Τηλέφ. 3234.422

ΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΩΝ ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ - ΑΡΤΑΣ

Τοῦ ΦΙΛΙΠΠΑ ΚΟΛΟΒΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ προηγούμενα)

Ν

Νεραϊδιάρης ὁ, στὸν νιραϊδιάρ' (η) = τοποθεσία ἐπίπεδη σὲ γκρεμό, ὅπου κατὰ τὴν παράδοση χόρευαν οἱ Νεράϊδες Α.

Νίκα τοῦ, στ' (οὔ) Νίκα = τοποθεσία ὅπου χωράφια ἰδιοκτησίας Νίκα ΒΔ.

Ντιχάλια τά, στ' Ντ' χάλια (διχάλια) = διάβαση σὲ λόφο Δ.

Ντόβα τοῦ, σ' Ντόβα = σπλιά σὲ ἀπότομο γκρεμό, κρυφύγετο κάποιου Ντόβα Α.

Ο

Ὁβορός ὁ, στὸν Οὔβουρό = τοποθεσία ὅπου συγκεντρώνονται τὰ ζῶα Ν. (Κατὰ Δ. Σάρρον Ἑπειρ. Χρονικά τόμ. ΙΒ σελ. 201 λέξις Σλαβική).

Ὁμναλός ὁ, στὸν Οὔμναλό = τοποθεσία μετὰ ἔδαφος ἀπὸ ἄργιλο ποὺ ὁμοιάζει μετὰ τὸ χρώμα τοῦ μυελοῦ. (Δημ. Σάρρον Ἑπειρ. Χρονικά τόμ. ΙΒ σελ. 201).

Ὁρσίδα ἡ, σ' γκακιά Οὔρσίδα (στὴν κακιά ὀρσίδα) = ἀπόκρημνη κοίτη χειμάρρου ὅπου ὅταν βρέχη καταρρέουν πέτρες καὶ ὀλόκληροι βράχοι. Ὀνομάστηκε κακιά γιὰ τὸ ἀπὸ τοὺς βράχους ποὺ ἔπεφταν σκοτώθηκαν ζῶα καὶ ἄνθρωποι.

Π

Παλιοχώραφο τό, στὸν παλιονχώραφον = ἄγρος Δ.

Περδικόβρυση ἡ, σ' μπιρδικόβρυς (η) = πηγὴ ποὺ πίνουν νερὸ οἱ περδικὲς ΝΑ.

Πέτρα σχισμένη ἡ, σ' τς σκιμέν' πιάτρα = τοποθεσία ὅπου ὑπάρχει μεγάλη σχισμένη πέτρα ΝΔ.

Πετράλωνο τό, στὸν πιτράλωνον = τοποθεσία ὅπου ὑπάρχει πέτρινο ἄλανι Ν.

ΠΕΤΡΙΤΣΑ ἡ, σ' μπιτρίτσα = ἀπὸ τὸ πλῆθος μικρῶν πετρῶν ΝΑ.

Πλάια τά, στὰ πλάια = πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ ΒΑ.

Πουλῆς ὁ, στ' Π'λῆ = τοποθεσία σὲ δάσος καὶ γκρεμοὺς ὅπου καὶ σπήλαιο ΝΑ. Ἦταν κρυφονγέτο τοῦ ὀπλαρχηγοῦ καὶ ἄρματου Ραδοβίζιου καὶ Τζουμέρκων Σουλιώτη Κων)νου Πουλῆ, ποὺ κατηγορήθηκε γιὰ συνεργασία μετὰ τοὺς Τούρκους καὶ σκοτώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας.

Πουρὶ τό, στὸν πουρὶ = πορώδης βράχος Α.

Προσήλια τά, στὰ προνήλια = (τοποθ. εὐήλιος) Β.

Πυραμίδα ἡ, σ' μπουραμίδα = τοποθεσία στὴν ὑψηλότερη κορυφὴ τῶν Τζουμέρκων, ὅπου ὑπάρχει πυραμίδα ποὺ τὴν ἔκτισε ἡ τοπογραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ.

Ρ

Ρέμα τό, στὸν ρέμα τ' Κομπουρόζ' (ου), στὸν ρέμα τ' Χαράλαμπ' (ου) = Χείμαρροι ποὺ διέρχονται ἀπὸ τὰ κτήματα Κομπορόζου ἢ Χαράλαμπου. Ὁ πρῶτος περνᾷ στὸ μέσον τῶν Θεοδωριανῶν καὶ ὁ δεύτερος Ν.

Ρέμα τοῦ Ντίλιζα = χείμαρρος ΒΔ.

Ρίπα τοῦ, στ' ρίπα = κατοφέρεια ὅπου ἄγροί. Φράση: «ρίπα κάτω = κατέβα κάτω Δ».

Σ

Σαρμανίτσα ἡ, σ' τ' σαρμανίτσα = τοποθεσία ποὺ ὁμοιάζει μετὰ κλινὴ μικρῶν παιδιῶν Δ.

Σελιό τό, στὸν Σιλιό = τοποθεσία ὅπου σῶζονται ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Θεοδωρουπόλεως Β.

Σιλάκι τό, στὸν Σιλάκ' (ι) = μικρὴ ἐπίπεδη τοποθεσία σὲ κρημνῶδες ἔδαφος Β.

Σκάλα τ' Κουρλίγγα = ἄνοδος κλιμακωτὴ ἐπὶ βράχου Α.

Σκαρπάρι τό, = συνοικισμὸς Θεοδωριανῶν Α.

Σούδα ἡ, στ' Σούδα = ὁ περιφημὸς Καταρράκτης Θεοδωριανῶν ΒΔ.

Σουκήτοι οἱ, στ' Σουκήτεις = ἐπίπεδες τοποθεσίες σὲ ἀπότομους καὶ κλημνώδεις πλευρὲς βουνοῦ.

Σουφληρό τό, στὸν Σουφληρό = τοποθεσία πυραμιδοειδῆς Ν.

Σπηλιές οἱ, = μικρὰ σπήλαια ΝΔ.

Σταυρός ὁ, στὸν Σταυρό = τοποθεσία μετὰ Θεοδωριανῶν καὶ Ἀθαμανίων ὅπου ὁ Γάιος Μπακόλας πολεμᾷ Σταυρό καὶ Χαροκόπον. Ὁ Τ-πῆρξε ἑλλῆνος σταυρὸς τοποθετηθεὶς ἐνῶ ἀπὸ τὸν «Πάτερ Κοσμῶ» ὡς καὶ εἰς ἄλλα σημεία τῶν Θεοδωριανῶν.

Στραγγυλὴ ἡ = τοποθεσία στοργυλοῦ σχήματος ΒΔ.

Τ

Ταμπούρια τά, στὰ ταμπούρια = Πέτρες ποὺ χρησιμοποιοῦσαν ὡς προχώματα κατὰ τὴ μάχη τοῦ Σταυροῦ, τὸν Αὐγουστο τοῦ 1821. Ν.

Ταργιάτση τοῦ, σ' τεργιάτση = Τοποθεσία μετὰ ἄγρους Δ.

Τούρκους τοὺς, σ' Τούρκους = τοποθεσία ὅπου ἔθαψαν πολλοὺς Τούρκους τῆς μάχης τοῦ Σταυροῦ. Ν.

Τρία σύνορα τά, στὰ τρία σύνορα = τοποθεσία ὅπου συνορεύουν τὰ Θεοδωριὰνα, ἡ Δροσπηγὴ καὶ τὸ Ἀθαμάνιον. Δ.

Τρύπα ἡ, σ' τρύπα = τοποθεσία μετὰ ἄγρους καὶ λιβάδια Δ.

Τρύπα τ' Παπαδομήτρου, σ' τρύπα τ' Παπαδομήτ' (ου) = Σπήλαιο ὅπου ὁ Παπαδομήτρος ἔκρυψε μετὰ τοὺς συντρόφους του πολλοὺς θησαυροὺς, ποὺ ἀπεκόμισε ἀπὸ ληστεία Ἑβραίων καὶ Τούρκων (πόστα) παρὰ τὸ Μέτσοβο. ΒΔ.

Τσιούκα ἡ = κορυφὴ λόγου (λέξ. ἱταλ. Δημ. Σάρρος Ἑπειρ. Χρονικά τόμ. ΙΒ σελ. 204). Δ.

Τσιούκες αἱ, σ' τ' δυὸ τσιούμες = Δύο λοφώδεις κορυφὲς στὰ Τζουμέρκα. Δ.